

חזקו ויאמיז לבבכם

שיעורו השבועי של מו"ר ועט"ר הגאון הגדול הרב צמח מאזוז שליט"א

העלון מוקדש לעילוי נשמת מו"ר ראש הישיבה הגאון הגדול רבנו מאזוז צמח שליט"א

השיעור משודר מידי שבוע בערוץ "קול ברמה" ביום ראשון בשעה 20:00 | נמסר ביום ראשון ט"ז אייר תשפ"ו

פנינים מדברי רבנו שליט"א

'הרב למה אתה מתכוין? ואז הראה להם את הגמרא הזאת בחגיגה ואמר: "אם אתם כבר אוכלים גחלי רתמים, למה שלא לאחל לכם בתיאבון"?...

'עובדיה ואני'

אני עוד זוכר, פעם הגיע אלי חשמלאי לתקן משהו בבית. והייתה לי תמונה גדולה של מו"ר הרב עובדיה זצ"ל. והנה, אותו החשמלאי ראה את התמונה והוא אומר לי: אתה יודע, עובדיה ואני היינו יחד, באותו הספסל בכיתה! האמת, שלא היה נעים לי לומר לו: תסתכל מה יצא ממנו ומה יצא ממך..

ובאמת, שעוד כמה שנים כל אחד מכם ילך לדרכו בחיים. ומי יודע, אולי עוד כמה שנים יהיו כאלה שיאמרו: אני ורק פלוני היינו באותה כיתה, באותו ספסל! כמה זה דורש מאתנו. אדם לעמל יולד, אך כל אחד לפי מה שיעמול כך הוא יצא, אין קיצורי דרך!

מדוע הרב משה לוי בכה?

כל בחור צריך לדרוש מעצמו כמה שיותר. אני זוכר את מורנו הרב משה לוי זצ"ל, שכאשר היה בחור בישיבה והיה מקבל 90 במבחן הוא היה בוכה! למה הוא מקבל 'רק' 90? 90 - זה ציון טוב מאוד, ובכל זאת הוא היה מצטער שלא קיבל 100 כמו כל הציונים שלו. ולמה? כי הוא דרש מעצמו כמה שיותר. ורק בזכות זה הוא זכה להגיע להיכן שהגיע - בגיל כזה צעיר 'לשלוט' בכל הש"ס ובספרי ההלכה הרבים. זה הכלל: כמה ששואפים ודורשים יותר - מקבלים יותר!

הטה למוסר אזניך

כל בחור צריך ללמוד מוסר כל יום. אם אדם ילמד גמרא כל היום אבל לא ילמד מוסר - ידע אולי הרבה תורה אבל יהיה בלי יראת שמים! לכן צריך ללמוד מוסר כל יום לפחות חצי שעה.

אדם ילמד תמיד בספר קבוע. לא יום אחד בספר זה ויום אחד בספר זה. כמו"כ מומלץ ללמוד בספרי הקדמונים כמו מסילת ישרים, ארחות צדיקים, או פלא יועץ ועוד,

ניצול הזמן

כמה חשוב לנצל את הזמן. כל דקה אפשרית. ובפרט בימי הנעורים - ימי הבחורות. הדוגמא הפשוטה לכך, היא בין העמידה לחזרה - מי שיודע את ערך הזמן תופס ספר ומתחיל ללמוד. ויש כאלה - אני רואה אותם - בוהים בתקרה! מה יצא מהם? פשוט מאוד: מי שינצל הזמן יהיה גדול בתורה, ומי שלא...

לימוד יומי בזוהר

ביום ל"ג לעומר, כל אחד יקח את ספר "הילולא דרשב"י", ויקרא. ומי שאין לו ספר הילולא דרשב"י, יקח אדרא זוטא, אלו הסודות שגילה רשב"י ביום הגדול הזה, האדם חוזר לאחור אלפיים שנה! רשב"י גילה ביום הזה סודות, ואנחנו לא נדע, אנחנו לא מבינים, והקדוש ברוך הוא ישלים את הכונה כאילו הבנו. כל אחד אחרי שיקרא, יבקש מהקדוש ברוך הוא שבזכות התנאים הצדיקים, יתן לנו אור לתתא ולעילא, כל אחד יתפלל על עצמו, על משפחתו, על חברים שלו ועל כל עם ישראל.

כדאי שתרגילו את עצמכם בלי נדר כל לילה, חמש או עשר דקות, לקרוא זוהר. יש זוהר מנוקד מסודר בחבורות, תקראו כל לילה קצת זוהר, הוא מזכך את הנשמה, מטהר את המחשבה, קודש קדשים.

הרב עובדיה לא יקשקש!

פעם מישהו סיפר לי שיש אנשים שמוכנים לשלם על כתביו של מו"ר הרב עובדיה זצ"ל הון רב. ולא זו בלבד, אלא אפילו אם יש דף שהרב רק קשקש עליו סתם כך הם מוכנים לקנותו בהרבה כסף!

בהזדמנות אחת, כאשר סיפרתי זאת למרן ראש הישיבה זצ"ל הוא אמר לי: 'תגיד למי שאמר לך את זה, שאנשים מוכנים לעשות זה מסיבה פשוטה: הרב עובדיה לא יקשקש...' תראו מהי הסתכלותו של מו"ר זצ"ל.

לא קיבלתי את העוה"ב שלי בקלות

יש אנשים שאוהבים לדבר ולספר לשון הרע. אני בל"ג לא מוכן ורוצה לדבר ולקבל לשון הרע, וכשמשהו מתחיל לומר לי לשה"ר אני אומר לו: 'אני לא קיבלתי את העולם הבא שלי בקלות, ולכן אני גם לא רוצה לאבד אותו בקלות!' וכי בשביל מה עבדתי כ"כ קשה, בשביל לאבד את הכל בדיבור או בשמיעה אחת?...

שיהיה לכם בתיאבון!

יש את הגמרא הידועה בחגיגה (יב): שכל הפוסק מדברי תורה ועוסק בדברי שיחה מאכילים אותו גחלי רתמים. צריך להזהר בדבר הזה מאוד. לפעמים יש דברים שהם לא באמת קשורים ללימוד אך הם נראים שייכים וקשורים, צריך להזהר בזה מאוד. גם בשיעור [בעיון] נשתדל להקפיד שלא להפסיק לשום דבר חוץ מפיקוח נפש חלילה. למה נאכל גחלי רתמים? חבל...

מספרים על ראש ישיבה אחד שראה שתי בחורים מדברים באמצע הסדר. כשעבר על פניהם אמר להם: 'שיהיה לכם בתיאבון!' לא הבינו הבחורים למה הרב מתכוין. אז שאלו אותו

נתינה באמונה

מה מיוחד במצות השמיטה, ואיך היא מסמלת על אמיתות התורה. כיצד היו הרומאים הרשעים לועגים על השמיטה, ומה זוכה המקיים מצוות באמונה תמימה. איך מעשרים כספים ומדוע הותר לנו לנסות את הקב"ה דוקא במצוה זו. מה תפקידנו ביום ל"ג לעומר, ומה אומרת הגמרא על המסתכן לשם מצוה. וגם: כיצד התמודד הרב עם מתנה מהמלך הנוגדת את התורה.

לא זרעו כלום, אז רק בשמינית מתחילים לזרוע, וכל זמן הגדילה בשנה השמינית, אוכלים ממה שגדל לפני כן. מוסיף רש"י, שבשנת השמיטה של שנת הארבעים ותשע שהיא שנה לפני היובל, יש שנתיים שלא עובדים, גם בשנת השמיטה וגם בשנת היובל שאחריה, ולכן במקרה כזה תהיה תבואה לארבע שנים!

הבטחה של אדון הכל

זה חידוש גדול, זה פלא עצום! איך אפשר שאחרי שש שנים שזורעים את השדה וכל שנה השדה מוציאה פירות בשביל שנה אחת, בשנה הששית פתאום יהיו פירות פי שלושה או פי ארבעה? איך זה יתכן? הגמרא במסכת מנחות (דף פ"ה ע"ב) אומרת שהשדה שהיו מביאים ממנה את העומר, היו זורעים חצי מהשדה, וחצי שדה לא זורעים, ובשנה הראשונה קוצרים את החצי הימני. בשנה השניה את החצי הימני לא זורעים וזורעים את החצי השמאלי. ובשנה שאחריה הפוך, החצי השמאלי לא זורעים, וזורעים את החצי הימני. ולמה עושים כך? כדי לתת לאדמה לנוח, כדי שהתבואה שהיא תוציא בשנה שאחריה תהיה תבואה עוד יותר טובה. רואים מהגמרא הזאת שעל ידי שתתן לשדה לנוח, זה יועיל לשדה להוציא תבואה טובה יותר בשנים הבאות. והנה, כאן שזרענו את השדה שש שנים, לכאורה אחרי שש שנים האדמה צריכה להיות עייפה, והיא לא תוכל להוציא פי שלושה. והנה התורה מבטיחה הבטחה כזאת ברורה, לברכה גדולה של תבואה פי שלוש. מי יכול להבטיח כזה דבר? זו לא הבטחה אחת למאה שנה, שתאמר שאנשים כבר ישכחו את ההבטחה, וזה חלילה לא יתקיים, אלא זו הבטחה לכל שש שנים בעקביות למשך כל הדורות. רק הקב"ה בכבודו ובעצמו שהוא ברא את העולם והוא נתן את התורה, רק הוא יכול להבטיח הבטחה כזאת גמורה. והוא מבטיח ואומר, תשמור את השמיטה ותבדוק ותראה שתהיה לך ברכה. **מצות השמיטה וההבטחה שבה, היא בעצם הוכחה מובהקת על אמיתות התורה**, וממצות השמיטה תלמד לכל התורה כולה. כמו שמצות השמיטה נאמרה למשה רבנו בהר סיני, והיא אמת לאמיתה, כך כל התורה כולה נאמרה למשה רבנו בהר סיני.

שק ואפר לבוש, ותשחק ליום אחרון!

במדרש איכה כתוב (פתיחתא דחכימי סימן י"ז), שהגויים הרומאים היו עושים צחוק מהיהודים, על ידי ההצגות שהם היו עושים בתיאטראות שלהם. הם היו מביאים גמל ומלבישים אותו שק, ואחד אומר לשני: "מה קרה לגמל? למה הוא לבוש שק? למה הוא מתאבל?". והשני עונה לו: "אתה יודע למה הוא מתאבל? כי הגמל הזה מסכן אין לו מה לאכול". אמר לו: "ולמה אין לו מה לאכול?". אמר לו: "כי הגמל רגיל לאכול קוצים, אבל עכשיו היתה שנת שמיטה וליהודים לא היתה תבואה לאכול, אז היהודים אכלו קוצים. וכיון שאכלו לו את הקוצים, אז מסכן הגמל מתאבל, כי אין לו מה לאכול עכשיו". ככה היו עושים צחוק מהיהודים. אבל בסופו של דבר, צחוק מי שצחוק אחרון! הרומאים הלכו מן העולם ולא נשאר מאומה מהמלכות ומהמשלה שלהם, מהדת שלהם ומהשפה שלהם - לא נשאר

המיוחד שבמצות השמיטה

שבוע טוב ומבורך. הפרשה פותחת (ויקרא כ"ה א'-ד') "וידבר ה' אל משה בהר סיני לאמר. כי תבואו אל הארץ אשר אני נותן לכם ושבתה הארץ שבת לה'. שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמור כרמך ואספת את תבואתה. ובשנה השביעית שבת שבתון יהיה לארץ שבת לה' שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור". זוהי מצות השמיטה.

רש"י במקום מביא את דברי הברייטא בתורת כהנים. והוא כותב כך: "מה ענין שמיטה אצל הר סיני?". זאת אומרת, למה דוקא במצות השמיטה התורה אומרת "וידבר ה' אל משה בהר סיני", מתן תורה מוזכר בפרשת יתרו, ועד כאן כבר עברו כמה וכמה פרשות ונאמרו כמה וכמה הלכות שלא נאמר בהן שניתנו מהר סיני. מה מיוחד כאן שהיה חשוב לפסוק לומר, שהמצוה הזאת של השמיטה ניתנה מהר סיני?

עונה רש"י: "מה שמיטה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה בהר סיני, אף כל התורה כולה נאמרו כללותיה ופרטותיה ודקדוקיה מהר סיני". מסביר רש"י שהכוונה היא שיש מצוות שמשה רבנו בחומש דברים חזר וביאר ואמר בהם עוד כמה פרטים, כמו שכתוב בתחילת חומש דברים (א' ה') "הואיל משה ביאר את התורה הזאת לאמר".

לכן באה התורה לומר כאן, שאל תחשוב שהמצוות שנאמרו בחומש דברים הן לא נאמרו למשה בסיני, אלא כמו ששמיטה **שהיא לא הוזכרה בחומש דברים** אז בודאי כולה נאמרה בהר סיני, כך גם המצוות שנזכרו בחומש דברים ולא הוזכרו לפני כן בשאר החומשים - גם הן נאמרו למשה רבנו בהר סיני. (הרמב"ן יש לו בזה הסבר אחר, אבל על כל פנים ככה רש"י מסביר).

השמיטה הנבחרת

שואלים המפרשים: למה דוקא מצות השמיטה נבחרה ללמד אותנו על כל התורה, שכולה נאמרה למשה רבנו בהר סיני? מסבירים המפרשים: במצות השמיטה יש דבר מיוחד, התורה אומרת בהמשך הפרשה (ויקרא כ"ה, כ') "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית הן לא נזרע ולא נאסוף את תבואתנו".

אומר רש"י: "ולא נאסוף את תבואתנו - כגון יין ופירות האילן וספיחין". מה רוצה רש"י? רש"י הוקשה לו, אתה אומר "הן לא נזרע", אז מה זה אחר כך "ולא נאסוף"? אם לא תזרע, ודאי שאין לך מה לאסוף! אז למה התורה אומרת "ולא נאסוף"? לכאורה זה מיותר. לכן מסביר רש"י: הכוונה של התורה "לא נזרע", על דברים שצריכים זריעה משנה לשנה כמו תבואה וירקות, את זה אנחנו לא זורעים בשמיטה. ו"לא נאסוף" הכוונה שגם פירות האילן שצמחו מאליהם ולא זרענו אותם - גם אותם לא נאסוף. ואז האנשים אומרים: אם ככה שלא יהיה לנו מאומה, מה נאכל בשנה השביעית?

אומרת התורה: "וציויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלוש השנים" (ויקרא כ"ה, כ"א). בשנה הששית תגדל התבואה, והתפוקה של השדה תהיה פי שלושה: בשביל השנה הששית, בשביל השנה השביעית וגם בשביל השנה השמינית. למה גם בשביל השנה השמינית? מכיון שבשמיטה

שום דבר. אבל עם ישראל הם חיים וקיימים והם חזרו לארץ ישראל ולומדים תורה ובונים ועושים הכל. כי התורה מלמדת אותנו, שאם אנחנו עושים מה שהקב"ה אומר, בודאי שנצליח.

והיית רק למעלה...

מסופר על מלך אחד שפעם בא אליו איזה רב נכבד לבקר אצלו. המלך דיבר אתו וראה כמה הוא חכם ונהנה מחכמתו. אמר לו המלך: "אני רוצה לכבד אותך". והוא הביא לו מתנה מקל מוכסף, מפואר ויפה, זה היה אות כבוד. אבל בראש המקל היתה צורה של הנוצרים, היה שם צלב. אחרי שהרב יצא מאת המלך, הלך הרב לביתו ואמר: "איך אני אשאיר הצלב הזה?". הוא הוריד אותו וזרק אותו לפח, והשתמש במקל בלי הצלב הזה. יום אחד הוא היה צריך עוד פעם ללכת לביקור אצל המלך, וכמובן הוא בא עם המקל המוכסף שהמלך נתן לו. כאשר הוא הגיע, המלך הבחין שהמקל חתוך, הורידו לו את הצלב. אמר לו המלך לרב: "למה עשית ככה? למה הורדת את זה?". אמר לו הרב: "מה לעשות? המקל היה גבוה והוא לא היה לי נוח, לא היתה לי ברירה וקיצרתי אותו". אמר לו המלך: "בסדר, אבל למה לא קיצרת מלמטה? חבל, מלמעלה הוא היה כזה יפה. היית צריך לקצר מלמטה". אמר לו הרב בחכמתו: "אבל מלמטה זה היה מצוין, זה הגיע עד הרצפה בדיוק! רק למעלה היתה בעיה, למעלה זה היה גבוה מדי, אז חתכתי מלמעלה"... ושחק המלך.

ללמדנו שאם עושים את מה שהקב"ה אומר בלי קושיות ובלי חכמות, בודאי שמצליחים!

שואלים הילכו בו

שואלים המפרשים, התורה אומרת: "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית וציויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלוש השנים". שואלים, הרי משמע מהפסוק שרק מי שישאל "מה נאכל בשנה השביעית", יזכה לברכה של פי שלוש. וזה תמוה, האם רק מי שישאל שאלות, הוא יקבל תבואה לשלוש שנים, ומי שלא ישאל - לא יקבל תבואה לשלוש שנים? מסבירים המפרשים ואומרים, שמי שלא ישאל, אז השדה שלו לא תעשה תבואה לשלוש שנים! ולמה? כי הוא לא יצטרך את התבואה לשלוש שנים, כי התבואה שתהיה לו במחסן, הוא יקח ממנה ויאכל עוד ועוד, ולא יגמר לו עד לאחר שלוש שנים, תהיה לו ברכה גדולה בתבואה. כמו שהקב"ה עשה נס בנרות חנוכה, שלקחו מפך אחד של שמן והדליקו שמונה ימים, כך הוא יעשה גם למי שישמור את השמיטה ולא ישאל שאלות.

אדם שלא שואל שאלות, הוא יזכה שיהיה לו נס. הוא יקח מהמחסן עוד ועוד ולא יגמר. ולא רק זה, אלא תהיה לו ברכה במעייים, הוא יאכל קצת וישבע, הוא לא יצטרך לאכול הרבה כדי להיות שבע. אבל מי שלא מאמין, ויש לו קושיות והוא שואל שאלות "מה נאכל?", אומר לו הקב"ה: "טוב, אתה רוצה לראות בעיניים את הברכה? לבריא אותה, אין בעיה". אז "וציויתי את ברכתי

לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלוש השנים", אבל אז יהיה לך הרבה עבודה, תצטרך לקצור ולדוש ולזרות ולברור, ולשכור מחסנים לאחסן את כל התבואה כולה, כי אתה רוצה לראות בעיניים את הברכה. בבקשה.

מי שהוא מאמין בקב"ה בפשטות, בלי קושיות ובלי תמיהות, ממילא הוא לא יצטרך לשכור מחסנים ולא יצטרך לעבוד הרבה, אלא תהיה לו את הברכה בצורה טובה וקלה.

תורה נגד ההגיון

התורה בפרשת ראה אומרת "עשר תעשר את כל תבואת זרעך היוצא השדה שנה שנה" (דברים י"ד, כ"ב). למה הפסוק כפל את הלשון שלו, "עשר - תעשר"? היה מספיק לומר "עשר את כל תבואת זרעך". אומרים חז"ל במסכת תענית (דף ט' ע"א) "עשר תעשר" - עשר בשביל שתתעשר. גם כאן זה נגד ההגיון. ההגיון אומר שאם אתה תאסוף את המעשרות, ותחסוך משנה לשנה עוד עשרה אחוז, ועוד עשרה אחוז, בסופו של דבר יהיה לך מלא. אבל אם אתה מבזבז את העשרה אחוז האלו ומחלק אותם, אז מה יהיה לך בסופו של דבר? אבל התורה אומרת הפוך בדיוק. "עשר תעשר" - עשר בשביל שתתעשר. אם אתה תתן את המעשר, אז אתה תתעשר. וזה לא רק בתבואה, אלא גם בכספים.

לעשר במדויק

מורנו הרב רבי כלפון משה הכהן בספרו "ברית כהונה" (חלק יורה דעה מערכת המ"ם אות כ"ז) מסביר איך צריך לעשות מעשר כספים. הוא אומר שבהתחלה אדם יעשר את כל הקרן שיש לו, ואחר כך כל שנה ושנה יעשר רק את הריחוק. וצריך לעשות חשבון מדויק, לא מספיק שהוא נותן בערך מעשר, אלא יעשה חשבון עד הפרוטה האחרונה. ואם יש מספר שאי אפשר לחלק אותו לעשר, אז הוא אומר שישמור את הנוטר לפעם הבאה ויצרף אותו בפעם הבאה עם הסכום שיהיה, ויתן מזה עשירית. הוא מביא מתשובת מרן הבית יוסף באבקת רוכל (סימן ג') שאומר כך: "ויזהר שלא יפחות מהעשירית ולא יוסיף, כי כל המוסיף גורע, כי למעשר סוד ויסוד". יש בזה ענין שיהיה מדויק. הוא מביא שם בשם הרב פלא יועץ, שאומר שאם אדם קשה לו לעשות מהקרן, לפחות יעשה מכאן והלאה מעשר מכל הרווחים, ובזה יזכה להבטחה של התורה 'עשר בשביל שתתעשר'.

הניסוי היחיד

וזו המצוה היחידה שמותר לנסות בה את ה'. אפילו שכתוב בתורה (דברים ו' ט"ו) "לא תנסו את ה' אלהיכם", במצות מעשר מותר לנסות את ה'. כמו שכתוב במלאכי (ג' י'): "הביאו את כל המעשר אל בית האוצר ויהי טרף בביתי, ובחננוי נא בזאת אמר ה' צבאות, אם לא אפתח לכם את ארובות השמים והריקותי לכם ברכה עד בלי די". אמרו חכמים (שבת דף ל"ב ע"ב): "עד שיבלו

1. כמובן שזה לא קשור ל'עניינא דיומא' - לנסוע למירון נגד ההוראות, על זה לא מדובר. אין מצוה בתורה לנסוע למירון, אדרבא, התורה מצווה אותנו שאדם צריך להיזהר ולהישמר, לשמור על בריאותו וגופו ונפשו. הגמרא בבבא קמא (דף ס"א ע"א) אומרת, שדוד המלך אמר: "כך מקובלני מבית דינו של שמואל הרמתי, כל המוסר עצמו למות על דברי תורה, אין אומרים דבר הלכה בשמו". אנחנו היינו אומרים על אדם כזה הפוך, היינו אומרים: 'אשריו ואשרי חלקו', 'צריכים לפרסם אותו ולתת לו פרס'. אבל דוד המלך אומר שהוא קיבל משמואל הנביא: לא מזכירים את ההלכה הזאת בשמו. למה? כי הוא לא עשה כהוגן, הוא מסר את עצמו למות על דברי תורה. הקב"ה רוצה שנלמד תורה, אבל הוא רוצה שנחיה, ולא נמות על דברי תורה. הערבים ימ"ש רוצים למות, אז הם הולכים לעשות כל מיני פיגועים, הם מוכנים למות. אבל הקב"ה רוצה הפוך, הוא רוצה שנחיה, "וחי בהם" (ויקרא י"ח, ה'). וכל שכן בדבר הזה לעלות למירון, זו לא מצוה מהתורה ולא מדברי סופרים. וכי צריך להסתכן בשביל זה? ההיפך הוא הנכון, צריך להישמע להוראות. ובכלל, אם כבר כמה פעמים יש הפרעות, ויש כל פעם סיפור חדש שמונע מאתנו לבוא למירון, אולי באמת רש"י לא מעוניין שיום ל"ג לעומר יהפוך ליום בטלה עצום? הרי כולם נוסעים בהמוניהם ומתעכבים כמה שעות, ואחר כך כמובן רוקדים כמה שעות לכבוד רש"י, ואחר כך חוזרים כמה שעות, ואחר כך עייפים וישנים עוד כמה שעות. אז מי אמר שזה רצונו של רבי שמעון בר יוחאי? בודאי שרצונו של רש"י שישמחו ביום הזה, כך כתבו הקדמונים (עי' שער הכוונות דף פז, ועוד). אבל שזה יהפוך ליום ביטול תורה כללי אצל כולם, בכל הישיבות ובכל הכוללים, כי כולם הולכים ורצים ובאים? מי אמר שזה רצונו של רבי שמעון? אבל על כל פנים, להסתכן בודאי שאסור. כי הגמרא בבבא קמא שם אומרת: "כל המוסר עצמו על דברי תורה אין אומרים דבר הלכה בשמו". ללכת למירון זה דבר שלא כתוב, אבל דברים שהתורה אומרת שצריך לעשות, בודאי שצריך לעשות בלי חכמות, ואז בודאי שמי שעושה מה שהתורה אומרת יצליח.

2. וכמו שהיה עושה הבבא סאלי ע"ה, היה לוקח בקבוק ערק, מכסה אותו במטפחת ומוזג ממנו להרבה אנשים. זה לא סיפורים מלפני אלפיים שנה, אלא סיפור ידוע ומפורסם שהיה הרבה פעמים.

ואחר כך בודאי כבר באו אנשים ומצאו את הכסף, ולקחו אותו ולא עשו השבת אבידה, כי כסף זה דבר שאין בו סימן, ואדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה, ובודאי הבעלים כבר התיימש. והנה הוא המשיך בדרכו, והוא מוצא 5,000 שקל. הוא שמח: 'איזה יופי, ברוך ה', ה' נתן לי פיצוי, 5,000 שקל. אבל הוא אומר לעצמו: 'חבל, אילו לא אבד לי בהתחלה 1,000 שקל, היה לי 1,000 ועוד 5,000, היה לי בסך הכל עכשיו 6,000 שקל. בסופו של דבר חסר לי'.

אבל אם אדם הלך בדרך, והיה לו שק של חטים, והיה חור קטן בשק והוא לא שם לב. הוא הלך לו בשדה, וכל החטים נפלו לאט לאט. כאשר הוא הגיע לבית, מצא את השק ריק או חצי ריק. אמר: 'אוי חבל, כל זה נפל, מה אני עכשיו אתחיל לאסוף גרגיר גרגיר? אין מה לעשות'. והנה עבר החורף והוא רואה שכל הגרגירים האלו נקלטו באדמה, וגדל מהם כמה וכמה שקים של תבואה! במקרה כזה בודאי שהוא לא אומר: 'אוי חבל, אם לא נפל לי השק, אז עכשיו היה לי את כל השקים האלו וגם עוד חצי שק'. הוא לא אומר ככה, כי אם לא היה נופל החצי שק הזה, אז לא היה לו מאומה. רק בגלל שהיה לו חור בשק ונפלו לו כל החטים, אז מזה גדלו לו עכשיו עוד כמה וכמה שקים של תבואה.

אומר המגיד מדובנא זה מה שהפסוק אומר: "כי בגלל הדבר הזה יברכך ה' אלהיך". אתה חושב שאם לא היית נותן, אז גם היה לך את הכסף שיש לך עכשיו וגם את הכסף שנתת לצדקה? זה לא נכון, ההיפך הוא הנכון. בגלל שנתת את הכסף הזה לצדקה, בזכות זה עכשיו יש לך את כל הכסף הזה. אבל אם לא היית נותן את הכסף הזה, אז לא היה לך.

זרע של צדקה

בזה הסבירו גם את הפסוק "זרעו לכם לצדקה וקצרו לפי חסד" (הושע י', י"ב). מה זה "זרעו לכם לצדקה"? וכי צדקה זה זרעים? אלא הכוונה היא, שכמו שבזרעים אם אדם לא זורע אז לא יגדל, כך גם בצדקה. הוא לא יכול לומר: "בשביל מה אני אזרע, לא חבל על החטים, לא חבל על הירקות האלה שאני זורע אותם בתוך האדמה? עדיף שאני אשמור אותם וכך תהיה לי עוד תבואה". אומרים לו: "לא נכון, אם אתה לא תזרע לא יהיה לך כלום. אדרבא תזרע, תבזבז שק אחד של חטים ויהיה לך על ידי זה מאה שקים של חטים". אותו דבר בצדקה. "זרעו לכם לצדקה", אתה נותן צדקה ועל ידי זה אתה מרויח יותר ויותר. **כשעושים את מה שהתורה אומרת, אז בודאי ובודאי שבעזרת ה' נצליח תמיד, אמן** כן יהי רצון.

ברקע פסיקת בג"צ והגזירות המתחדשות על עולם התורה, מורנו ראש הישיבה הגאון הגדול הרב צמח מאזוז שליט"א ובנו מורנו הגאון הגדול הרב מצליח חי מאזוז שליט"א, המריאו בתחילת השבוע שעבר למסע חיזוק בקהילות היהודיות בארה"ב. קודם יציאתו, עלה ראש הישיבה להעתיק בתפלה להצלחת המסע בצינון של אחיו מרן רבנו הגדול ראש הישיבה זצוק"ל בבית העלמין פוניבז' בבני ברק

שפתותיכם מלומר די". יהיה כל כך שפע וברכה עד שאתה אומר "די מספיק כבר, אני לא יכול יותר, אין לי מקום", תהיה עוד ברכה ועוד ועוד.

אין השפתיים יכולות לומר די

מורנו הרב רבי ינון חורי ע"ה אמר לנו בשם המפרשים, מה זה "עד שיבלו שפתותיכם מלומר די"? הרי 'די', זה אותיות ד' י', והאותיות האלו הן לא מאותיות השפתיים. רק בומ"ף זה אותיות השפתיים: ב', ו', מ', פ'. אבל ד' זה לא מאותיות השפתיים. אז מה זה "יבלו שפתותיכם מלומר די"? אלא הוא מסביר, שכמו שהשפתיים לא יבלו מלומר די - כיון שהן לא יכולות לומר 'די', ככה הברכה לא תוכל להפסיק. תמיד תהיה לכם ברכה עוד ועוד.

בד בבד יהיה

ראינו שבמצות מעשר מותר לנסות את השם. מותר לומר: "הנה עשיתי מעשר ואני רוצה לראות את הרווחים". שואלים המפרשים, למה דוקא במצות מעשר מותר לנסות את השם? אמרו המפרשים, זה כמו אדם שנכנס לחנות של בדים. הוא רואה שם הרבה גלילים של בדים. הוא שואל את המוכר: "כמה מטרים יש כאן בכל גליל?". המוכר אומר לו: "בכל אחד 50 מטר". והוא שואל אותו: "מה, וכי כולם אותו דבר?". אמר לו: "כן, כולם אותו דבר, כולם 50 מטר". אמר לו: "איך זה יכול להיות? זה לא נראה כל כך. אמנם יש כאן אחד שהוא באמת נראה עבה, נראה שיש בו 50 מטר. אבל השני נראה דק מדי, לא נראה שיש בו 50 מטר. ויש עוד אחד בינוני. איך אתה אומר שכולם יש בהם 50 מטר?". אמר לו: "אין בעיה. תבחר לך איזה גליל שאתה רוצה. תביא אותו ונמדוד ותראה. אם תראה שיש בו 50 מטר, תאמין שבאמת בכל החנות כולה יש בכל גליל 50 מטר". מה יעשה אותו אדם? הוא כמובן לוקח את הגליל שהכי לא הגיוני ולא מסתבר שיש בו 50 מטר. זה שנראה הכי דק ונראה שיש בו הכי קצת, הוא לוקח אותו ומוודד. ואם אכן באמת יש בו 50 מטר, הוא לומד ממנו שבאמת כל הגלילים בחנות יש בהם 50 מטר.

ללמד על הכלל כולו יצא

ככה גם כאן, הקב"ה אומר: "אני נותן לכם מצוה אחת לבחון אותי". איזו מצוה תנסו אותי? דוקא המצוה שהיא לכאורה לא הגיונית. כי זה לא הגיוני שאם אתה תתן עשירית מהכסף שלך, אז יהיה לך יותר כסף. איך זה יכול להיות? הפוך, לכאורה אם אתה נותן עשירית אז נחסר לך. אבל לא, קח תנסה. תן עשירית ותראה שתתעשר.

זריעה או אבידה

ואחר כך בפרשת ראה שם התורה אומרת "נתון נתן לו... כי בגלל הדבר הזה יברכך השם אלהיך" (דברים ט"ו, י'). שואל המגיד מדובנא, מה זה "כי בגלל הדבר הזה"? והוא אומר, משל לאדם אחד שהלך בדרך. היה לו בכיס 1000 שקל לדוגמא. באמצע הדרך הוא בודק את הכיס, והנה הוא רואה שהכסף נפל. והוא מצטער: "אוי, הכסף נפל, חבל על הכסף". טוב, מה לעשות? הוא התיימש מהכסף,

יו"ל ע": ישיבת "כסא רחמים"

המרכז: רח' הרב עוזיאל 26 בני ברק

עורך: הרב דוד נחום הגהה וביקורת: הרב יהושע כהן

להערות והארות: a0733718074@gmail.com ליצירת קשר: 0533-121357

לקבלת העלון במייל שלחו בקשה ל: ktr1700505152@gmail.co

